

PIÁRFUTÁR

Ábrányi Emil:

ÉL A MAGYAR...

Fessétek bár sötétre a jövőt,
Mondjátok, hogy már torkunkon a kés,
Beszéljete közelgő, hosszú gyászról,
Mély súlyedésről, biztos pusztulásról:
Engem nem ejt meg gyáva csüggedés!
Szentül hiszem, akármit mondjatok,
Hogy a magyar nem vész el s élni fog!

Többet ki küzdött és ki szenvedett?
Hiszen vértenger, temető a mult!
Vetettek rá halálos szolgaságot,
Irtották szörnyen... ámdé a levágott
Törzsek helyén még szebb erdő virult.
Ezért hiszem, akármit mondjatok,
Hogy a magyar nem vész el s élni fog!

Ki a saját pártos dühét kiállta,
Annak nem árthat többé idegen!
Hányszor harsogtak kárörömmel: Vége!
S csak arra szolgált minden veresége,
Hogy még kitartóbb, még nagyobb legyen.
Ezért hiszem, akármit mondjatok,
Hogy a magyar nem vész el s élni fog!

Szükség van arra nemzetem, hogy élj!
Mert bár hibád sok s bűnöd sorja nagy,
Van egy erényed, mely fényt vet te rád,
S melyért az Isten mindent megbocsát -
Hogy a szabadság leghűbb véde vagy!
Ezért hiszem, akármit mondjatok,
Hogy a magyar nem vész el s élni fog!

Ha minden nemzet fásultan lemond,
S a szent rajongás mindenütt kiég,
S a büszke jognak minden vára megdől:
A te szabadság-szerető szivedtől
Új lángra gyúlad Európa még!
Ezért hiszem, akármit mondjatok,
Hogy a magyar örökre élni fog!

Bízom s hiszek, míg Isten lesz fölöttünk,
Ki trónusán bírói széket ül!
És hogyha minden búra, bajra válik,
Romok között is hirdetem halálig,
Erős, nagy hittel, rendületlenül:
Legyen bár sorsunk még oly mostoha,
Él a magyar s nem veszhet el soha!

1849, 1956

A SZÉPIPRESS jelenti

Október 19-én kategória. Az idei őszi szünet két hétig tart: október 20-tól november 4-ig. A szünet utáni első tanítási nap: november 5.

November 6-án tartja a magyar munkaközösség a házi helyesírási versenyt. Jelentkezni a magyar szakos tanároknál lehet.

Az idei első fogadóóra november 8-án lesz a szokott rend szerint. A tanárokhöz bejelentkezni november 5-én reggel 8 órától lehet iskolánk honlapján (www.szepi.hu), vagy telefonon (62 549-090).

Iskolánk november 10-én, szombaton 15 órától tartja nyílt napját. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Avégző diákok szalagavató bálját november 24-én tartjuk a Karolina Gimnáziummal közösen.

Kalazanci Szent József születésének 450. évfordulóján a patrocíniumi ünnepséget november 30-tól december 3-ig rendezzük. Az évfordulóra szeretettel várjuk a szülőket és az öregdiákokat is.

Szépasszony vendégei között rendszeresen föltűnedezték különös alakok, hasonlóan a békásmegyeri kertekhez, melyeket gyakran fölkeresnek a Rókahegy, a Nagy-kevény s más tájak lakói: fenyőrigók, szajkók, sőt lakótelepi denevérek is. Ez alkalommal egy bógatyás férfiú emelgette a Szőlősgazda rizlingjétől aranyos poharat, Szarka fia László néven mutatkozott be, és honfiúi lelkesüléséhez illő módon az '56-os forradalommal kapcsolatos mesét mondott.

– Miután Pongrácz Gergely hazajött Amerikából, meghívták az orosz követségre. Elment.

Amikor belépett, valami ügyvivő fogadta, azután a nagykövet. Ó rögtön a társaság középpontjába vezette, s rövid, de megrendült beszédet intézett a jelenlévőkhez: „Történelmi esemény, hogy az ellenünk harcoló, egykori Corvin közí parancsnok bejött az orosz követségre.”

A meghívottak lelkesen tapsoltak.

Gergely kívárta türelmesen, hogy szóhoz jusson, majd csöndesen mondta: „Nem az a történelmi esemény, hogy bejöttem, hanem az, hogy ki is fogok menni innen.”

Czakó Gábor

MAGYAR OKTÓBER

Szomorú állami ünnepeink vannak októberben. Nehéz sors magyarnak lenni?

Október 6-áról, egy régi gyászos eseményről nehéz megemlékezni. A magyar szabadságharc katonai vezetését végezték ki

Aradon, Pesten Batthyány Lajost, az első magyar miniszterelnököt. Olyan iskolás ünnep lett Magyarországon, amelyről az oktatási intézményeken kívül mintha hiányoznának a megemlékezők, mintha csak az ifjúság nevelésének formális időpontja lenne: információk, példák, érdekes események stb... Az amerikaiak a veteránjaikat mind az állam, mind a társadalom részéről nagyra

becsülik. Ha felelevenítjük a szovjet filmek képeit, akkor a partizánok érdemrendmezőire emlékezhetünk... Mire bocsúlunk mi a történelmünk alakítóit? Tudunk-e abban is amerikaizálódni, hogy mélyen hazafias társadalom legyünk?

1849-ben két hadsereg tiporta el és gyalázta meg a nemzetet. Évek kellettek, mire nemcsak titokban, holttesteket ellopva, Kazinczy-évfordulón, Széchenyi halálakor tüntetően lehetett megemlékezni a halottakról. Közel 50 év kellett – Kossuth temetésekor –, hogy nyíltan is koszorúzni lehessen. 1848-49 jelkép, március 15-étől október 6-ig tart. Lehet Kossuth (függetlenség) vagy Széchenyi (nemzeti jólét) vagy Deák (reálpolitikusi kiegyezés) vagy Görgey (racionális katona) oldalára állni. 1948-ban új politikai rendszert hirdettek meg, átírták az addigi súlypontokat, a nemzeti tartalom helyére forradalmi jegyek álltak. 50 év után az ünneplés formalizálódott, új tartalommal megtölteni csak a közösségek tudják.

Nem vagyunk magyarok anélkül, hogy ne éreznénk a születő nemzet, az összefogás erejét a nemes és a nemtelen között, vallási és anyanyelvi hovatartozástól függetlenül küzdöttek, és lettek mártírjai a hazának. Nemzeti ön-

tudatunk irodalmi. Meghatározó elem lett Vörösmarty, Petőfi, Arany és Jókai nyelve, érzéseik, hőseik és történeteik. Nincs magyar település, amelyen ne lenne róluk utca elnevezve, ne látnánk szobraikat. Kortársaik festészete pl. Barabás Miklós, Than Mór, Székely Bertalan, Munkácsy Mihály, Benczúr Gyula, Lotz Károly a nemzeti múltat bemutatva erőt, heroikus nagyságot, önérzetet ábráz-

oltak. Liszt Ferenc a néplélek karakterét, virtusát kifejezve az egyetemes zenirodalom óriásává vált.

Ugyanilyen nehéz október 23-ára közösségben méltón megemlékezni. Az 50 éves évforduló megülése nem sikerült. A Magyar Köztársaság születésnapja október 23. Volt olyan korszak, hogy az öngyalázó magyarság vált tananyagká, generációk így nőttek fel. Még mindig félünk a múlttól, a jövőt szomjazzuk? A tőlünk szerencsésebb népek nemzetné válása egyszerre nemzeti és forradalmi/rendszerváltó volt. A nemzeti forradalom idején 1956-ban elkezdődött a politikai rendszer lebontása. A 21. századra maradt feladatul a nemzeti összefogás.

Prohászka Lajos szerint a magyar bujdoso, hajlama van a tragikusságra, sírva vígad, sorsát önsíratva éli meg. Magyarnak lenni születési adottság? A patrióta választása vagy érzés? Vagy tett: magyar vagyok.

Károlyi Attila

Juhász Gyula Arad

Arad, örök magyar gyász szép arája,
Feléd suhan ma sóhajunk, feléd,
Ki élsz sötétben és némán az árva
Maros mentén, mely zúg ma gyászzenét.

A kincses Erdély öléből ered le,
És erre tart e bánatos folyó,
Mély morájában sír Erdély keserve,
Mint tárogatón zengő bujdoso.

Arad! Köszönt a csonka Magyarország,
S tört lobogóját lengeti neked,
Mely fátyolos, mint ez októberest.

De még lobog, és égi kezek óvják,
Selymére örök, győztes glóriát von
A Krisztus jobbán - ama tizenhárom!

1920

Az elmúlt fél évszázad Juhász Gyula „összes versei” minden kiadásából kirekesztett költemény.

A motor fölpörgött

TESZI: indulásban

A motor fölpörgött, szaladt kicsit a gép a kifutón, magassági kormány behúzva és már repül is a maga természetességével a földön oly behemótnak tűnő szerkezet. Aki benne ül, bekapcsolja a biztonsági övet, kapaszkodik a szomszédjába, fél, álmélkodik, élvezheti is, de aki csak tekintetével követi a röptét, az is gyönyörködik, s el-elrugaskodik a lelkében egy pillanatra.

Akik a gépen ülnek: a tizedik osztályosok mind, valamint Dékány és Német tanárurak osztályfőnökként, Beliczai Kinga, Bujdosó Hajnalka és Nagy Mariann tanárnők, Serényi Tamás tanár úr és jómagam.

Elindult a TESZI. A tevékeny szeretet iskolája. (Egyre jobban tetszik ez a név, egyre inkább a sajátunk, olyan magától értetődően használjuk, mintha a világon mindenhol ezt jelentené)

A program tartalmáról már többször írtunk, így csak röviden emlékeztetek, majd kiemelek két fontos elemet: az önkéntességet és a készüléket.

Az októbertől életbe lépő elfoglaltság, a béralkozás előkészítő évében lévő, tizedik osztályosok lehetősége. A városban működő szociális intézmények ellátottjai, civil szervezetek gondozottjai várják őket, lehetőséget adva, hogy megismerjenek olyan embereket, akikkel egyébként nem találkozának: segítségre szorulókat, a társadalom peremén élőket, adottságaiknál fogva el-

szigeteltek, akiket a Gazdaság-kor nem ítélt hasznosnak, akiknek a jelenlétükkel a 16 éves fiúk adhatnak, s akik a pusztán létükkel megajándékozhatják őket egy különleges tudással, újfajta viszonyulással.

A programban részt venni nem szabadon választott mozzanat a tizedikesek számára. A hely és az intenzitás megválasztásába van beleszólásuk. Így döntöttünk felnőtt szervezők. A célunk, hogy mire felnőtt kereszténnyé válnak diákjaink, valamennyire értsék azt az evangéliumi mondatot, hogy „szegények pedig mindig lesznek közöttetek”, s hogy újra írassák azt a forráskönyvet, amit eddig kialakított magáról, a szolidaritásról, adásról-kapásról...stb. Azt feltételeztük, hogy akik egyébként is érzékenyek, az ilyen típusú feladatra a maguk természetes módján bekapcsolódnának a programba. Akik nem akarnának részt venni úgy ítélnék, hogy számukra nem fontos,

nem fér az életükbe alkatuknál fogva, eddigi szemléletüket, irányultságukat vagy időbeosztásukat tekintve, a kötelezettség segítség, hogy újfajta tapasztalatot szerezzenek a világról, fejlesszék magukat ezen a téren.

Ha egy program nincs jól előkészítve, inkább rombol mint épít. Szerettük volna, hogy ez ne így legyen! Az előkészületeken túl vagyunk. Elutaztunk diákok és tanárok kétszer is Miskolcra megismerni az ottani program működését, személyes

kapcsolatokat létesítettünk. Osztályfőnöki órákat tartottunk, beszélgettünk szülőkkel személyesen értekezleten, tanárokkal konferenciáztunk, számos intézménnyel, vezetőikkel, kapcsolattartókkal többször egyeztettünk szemléletet, vágyat. Egy városi konferencián is bemutattuk a készülő programot. Egész napos tréninget tartottunk, hogy megismerjük igazán mire is hív bennünket ez a munka, mit vár tőlünk, s mi mit várhatunk tőle. Ami eddig történt, arra már büszkéek lehetünk. Pénz és érdek nélkül, elköteleződésből és figyelemből építkeztünk.

Építettük ezt a gépet, ami most elindult, s majd talán néha a felhők fölötti napsütésben repülünk, hol pedig rázódva az örvényekbe nem látva semmit, bízva a navigációban. Magunknak, akik benne ülünk kitarást kívánok, akik néztek, töletek egy-két fohászt kérünk!

Szásziné Fehérvári Anikó

„Mindenki a maga kényelmére gondol, lopják a közvagyon, és keveset törődnek a köz javával. Egymás iránt oly titkos gyűlöletet és ellenségeskedést táplálnak, hogy szinte hihetetlen...

Nincs köztük semmi engedelmesség, büszkéek és gőgösek, de kormányozni nem tudnak, s tanácsot sem fogadnak el olyantól, aki ért hozzá.”

A velencei követ titkára, Farnesco Massaro 1524. október 5-i jelentésének részlete Magyarország közállapotáról

Erdély csatolói

képes beszámoló a végzős évfolyam kirándulásáról

Hegyet hágtunk...

Lőtöt léptünk...

Mert térerő itt is van...

A Somlyó nyergében...

*Egy piarista a székelyeknél:
Sárközi tanár úr mesél ottani munkájukról*

Game over...

Piti Marcell fotói

PIARISTA ÜZLETI PROGRAM

A Dugonics András Piarista Gimnáziumban 2001 óta folyik fakultatív üzleti képzés, melynek célja a középiskolás korú fiatalok vállalkozói tudásának és attitűdjének fejlesztése. A Piarista Üzleti Program (PÜP) szakmai támogatója egy amerikai magyar alapítvány, a Calas Sanctius Training Program (CTP), mely magyar fiataloknak biztosít tanulmányi lehetőségeket az Amerikai Egyesült Államokban. A PÜP az elmúlt években igazolta létjogosultságát. Nyilvánvalóvá tette, hogy már középiskolás korban eredményes a gazdasági alapismeretek oktatása. A program eredeti célkitűzéseit alátámasztja, hogy nem csak azok a diákok tehetnek szert hasznos és praktikus tudásra, akik gazdasági pályára készülnek. A pénz világa kikerülhetetlen a harmadik évezredben, s Magyarország felnövekvő generációinak ebben a világban kell helytállnia. A piarista iskola pedagógiája – a 450 éve született alapító szándéka szerint – keresztény értékrend szerint szerveződik, a teljes ember kinevelését évszázadok óta ezen értékrend alapján látja megvalósíthatónak. A Piarista Üzleti Program vallja, hogy vállalkozni, pénzzel foglalkozni lehet becsületes módon, keresztény szellemben is.

A PÜP CÉLJA,

hogy a résztvevők ismereteket szerezzenek:

- ⇒ *a sikeres üzleti viselkedés jellemzőiről*
- ⇒ *a piacgazdaság működéséről*
- ⇒ *a problémamegoldásról, a kommunikációról*
- ⇒ *vállalkozások felépítéséről, működéséről*
- ⇒ *esettanulmányok feldolgozásáról, csapatmunkáról*
- ⇒ *az etikus üzleti magatartásról, a szociálisan érzékeny üzleti viselkedésről*

A PÜP FELÉPÍTÉSE

A program az adott területen jártas szakembereket kér fel egy-egy téma előadására. Az előadások mellett esettanulmányok, műhelymunkák és kötetlen beszélgetések segítik a tanulást. Házi feladatokat nem kapnak a diákok. A magyar nyelven folyó előadásokhoz a diákok angol nyelvű segédanyagot is kapnak. Természetesen a programra nem csak angol nyelvet tanuló diákok jelentkezhetnek.

A programot 10. évfolyamos tanulók részére hirdetjük meg. Az előadások öt alkalommal (2007. november 16-17., 2007. december 7-8., 2008. február 22-23., 2008. április 18-19., 2008. május 16-17.) tartjuk. Pénteki napokon 17.00 órától két előadás, szombatonként 9.00 órától három előadás. Helyszín a piarista gimnázium tanácsterme.

JELENTKEZNI LEHET NOVEMBER 15-IG

Mészáros Ferenc tanár úrnál

PIARISTA ÜZLETI PROGRAM

egy másik nézőpont...

Prágai élmények

Az előző tanévben láttunk egy filmet, Jirí Menzel *Az én kis falum* című munkáját, melynek világa nagyon megérintett bennünket. Ezért a cseh kultúrát jobban megismerendő, elhatároztuk, hogy elbiciklizünk Prágába.

Július 18-án vonattal indultunk kirándulásunkra a Keleti Pályaudvarról Esztergomba, majd a Mária Valéria hídon átkeltünk a magyar-szlovák határon. Az utat Prágáig valamivel több, mint öt nap alatt tettük meg. Július 23-án hajnali három órakor szívünk megkönnyebbült: elértük a célt, a cseh fővárost. Reggel hét órára megtaláltuk a Németh Attila tanár úr segítő közbenjárásával szálláshelyünknek választott breznovi bencés kolostort, melynek számunkra fenntartott vendégszobáját délután négyig el, is foglaltuk. A kipakolást követően egy rövid, esti városnézésre kerítettünk sort.

Másnap megtekintettük Hradcsin várát, majd a cseh templomépítészet egyik legszebb gyöngyszemét, a gótikus, monumentális méretekkkel rendelkező Szent Vitus székesegyházat. Ezután megcsodáltuk a Kolozsvári testvérek bámulatos dinamikával bíró alkotását: a Sárkányölő Szent György szobrot, amit a Szent Vitus katedrális bal oldalán lévő Lőportorony meglátogatása

után a Strahovi kolostor és a Loretói kegyhely felkeresése követett.

A harmadik nap úti céljának a Malá Stranát jelöltük ki. Átsétáltunk a Károly-hídon, figyelve a velünk együtt átkelő tömeget, a vásáros sátrakat és a bábjátékosokat; hallgatva a zenészek mennyei magasságokba merészkedő muzsikáját; gyönyörködve a tájnak a művészi módon megformált szoborcsoportjaival csodálatos harmóniába fonódó, festői idilljében. Átérve a túloldalra, bejártuk a Kampa-szigetet, különös ámuldozással adózva a szigeten még ma is működő Nagyerjeli vízimalomnak. Midőn a sziget utcáin sétálva visszatükröződött a déli nap sugara a keskeny kis házsorok között lomhán folydogáló Certovka folyóágról, a hely, mint Velence festői világának hiteles mása írta be emlékét szívünkbe. Délután a Wallenstein palotában jártunk, és megtekintettük annak freskóit, illetve más antik témájú alkotásait.

A negyedik napon, megérkezvén az Óvárosba, tekintetünket a Városházára és az elragadó szépségű toronyórára (Orloj) vetettük. Bebocsátást nyertünk a Rudolfinumba is, amely napjainkban a prágai filharmonikusok hangversenyeinek helyeként ismert. Bár fáradságunk miatt, sajnos a zsidóváros (Josefov) zsinagógáit csak érintőleg szemlélítettük meg, magasztos érzés volt már az is, hogy a városrész pazar fényűzéstől pompázó világát láthattuk.

A túra utolsó két napján még megtekintettük a Táncoló Házat és a Sparta Praha Stadiont, de nagyobb hang-

„Egy turista mit tehet? Örül neki, hogy itt lehet!”

súlyt szálláshelyünk rejtett zugainak ki-fürkészésére fektettük. Így tudtuk meg, hogy IV. Béla jóvoltából a breznovi kolostor Szent Margit ereklyéket őriz.

Már a történet vége felé járunk, de valamiről Csehországgal kapcsolatban – talán a legfontosabbról – még nem ejtettünk szót: mit sem ér a cseh életérzés cseh sörök nélkül. Ezért hát mi is lajstromba vettük a csehek világhírű söreit (Pilsner, Krusovice, Kozel, Staropramen, Gambrinus, Budvar), hogy a szép emlékek igazán maradandóak legyenek.

A hazautat július 28. és 31. között tettük meg, de nem csupán kerékpárral: mivel az időjárás esőt hozott, a Tribec-Znojmo és a Bécs-Hegyeshalom városok közötti szakaszt vonattal kellett megjárnunk. Furcsa érzés volt átlépni a magyar határt, visszahullni abba a kultúrába, ahonnan vétettünk, hisz két héttig egy olyan világnak lehettünk részei, amely a bepillantóban paradox érzést kelt: a cseh életérzés, bár annyira hasonlít a közép-európai népek mentalitásához, teljes egészében mégsem fogadható be a fürkésző ember számára: ez a világ egyfajta határain belüli, misztikus homályba rejtőzik.

Szrenka Tamás – Szupera Péter 12.B

Prágai panoráma

Ülök az Arany Tigrisben, a söralátéttel játszadózom, és megint és ismét nem tudok betelni az embléma látványával, két fekete tigris pörög az ujjaim között, mint mindig, most is öntudatlanul a számla sarkait hajtogatom, először az egyiket, aztán a másikat, a harmadik sör után a harmadikat és végül a negyediket, néha, amikor az első sört Bohous hozza ki nekem, fehér pincérkéjéből fehér papírcsikot vesz elő, és mosolyogva már előre behajítja nekem a számla sarkát, társaságban ülök, bárhová ülök is le, ott van a társaságom, ez az én szertartásom, de nemcsak az enyém, hanem mindazoké, akik bejönnek sörözni, hogy az asztalnál ülök társasággá alakulnak, amely beszélget.

Bohumil Hrabal

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne”

KITELEPÍTVE

Európában 1945. május 8-án véget ért egy szörnyű világ-háború. A győztesek nekiláttak, hogy egy új, háborúmentes világot teremtsenek. A magasztos cél mögött azonban látni kell a valóban sokat szenvedett nemzeteket, akik jogosan követeltek igazságtételt az ártatlanok kiontott vére, megnyomorított élete után. De látni kell a sokszor bosszúálló, eszközeikben nem válogató és sokszor ugyanúgy az ártatlanokat sújtó megtorló intézkedéseket is. Ezek persze nem működhetek volna a diadalmas nagyhatalmak, különösen a Szovjetunió hathatós támogatása nélkül. A bosszú, a hatalmi, etnikai és egyéni érdekek keveredése egy azóta is nyitott sebet eredményezett Közép-Európában, melyről beszélni még ma sem mindig ildomos.

Természetesen, az alkalmazott módszer, a kitelepítés nem volt újdonság a történelemben, legfeljebb Közép-Európában nem volt általános. A régió meghatározó tényezőjévé vált Szovjetunió és Sztálin eszköztárában a bűnös népek ellen régóta bevett módszer volt a lakóhelyről való kényszer-kitelepítés.

Az 1945-ös potsdami konferencián aláírt egyezmény XIII. pontja lehetővé tett, hogy „szabályszerűen és humánusan” a térség régi-új államai végre megkíséreljék a kisebbségek nélküli nemzetállam létrehozását. Mint a háborút győztes oldalon befejező országok, erre lehetőséget is kaptak. A kollektív bű-

nösség elve alapján nem csak a vétkesek bűnhődtek, hanem vétlenek millióit kényszerítették lakóhelyük elhagyására, ítétek vagyonuk, ingatlanuk elvesztésére. Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia németjei mellett Magyarország német nemzetiségű lakosságának nagy részének is ez a sors jutott osztályrészül. Persze nem csak németek, hanem mint a térség másik jelentős kisebbsége, a magyar is érintetté vált ebben a modernkori tragikus népvándorlásban. A környező országok területéről különböző módon előzőtt nemzettársaink kálváriáját még számba venni is nehéz: Csehszlovákiában a Kassai kormányprogram és a Beneš-dekrétumok alapján Csehszlovákiába hurcoltak tízezrei, a lakosságcsere érintettjei, a Kárpátaljai magyarok szovjet gulágra hurcolása, a Jugoszláviában élő magyarok elleni vérengzések vagy az erdélyi magyarok elleni atrocitások...

Ezen megtörtént sajnálatos eseményeken sajnos nincs mód változtatni. A következmények enyhítésére a sajátos történelmi helyzet miatt nem volt lehetőség. Így mindezen traumák hozzáadódottak az egyes nemzetek kollektív fájdalmához, büntudatához, megalázottságához s növelte a népek közti távolságot s erősítette az ellentéteket. Talán még nem késő jóvátenni.

Kiss Gábor Ferenc
történész

HATÁRON INNEN ÉS TÚL - EMLÉKFOSZLÁNYOK

Miről szól a BENEŠ-DEKRÉTUM?

A Szlovák Nemzeti Tanács (SZNT) 1944. szeptember 6-án elfogadott rendelete megszüntetett minden magyar és német tanítási nyelvű iskolát Szlovákiában, kivéve azokat az elemi népiskolákat, amelyeket 1938 novembere előtt létesítettek, és megtiltotta, hogy az államilag elismert egyházak német és magyar nyelven tartsák istentiszteleteiket mindazon a helyeken, ahol azokat az első bécsi döntés után vezették be.

A magyarellenes akció legnagyobb célja először a földelkobzás volt. 1945. február 27-én kelt SZNT rendelet elkobozta a németek, a magyarok és a szlovák árulók 50 holdnál nagyobb földbirtokait. (kollektív magyarellenes vagyonekobzó rendelkezés). A magyar nagy- és középbirtokosakat összességében elítélték, és magyar földigénylő sem kaphatott földet. (nacionalista földreform) 1945. június 21-én kelt dekrétum már az egész magyar parasztság földbirtokát elkobozta, Szlovákia területén a végrehajtását felfüggesztették. Nemzeti gondnokok felügyelete alá helyezték a kisiparosokat, a kiskereskedőket és a nagyüzemeket, nemsokára a magánalkalmazottakat elküldték.

Az 1945. április 5-én meghirdetett KASSAI KORMÁNY-PROGRAM (Kassán az új kormány mutatkozott be) 8. fejezete megvonja az állampolgárságot a németektől és magyaroktól. (általános jogfosztás) 1945. májusában mozgósítási hirdetmény jelent meg azzal a kitételrel, hogy a mozgósítás a magyarokra nem vonatkozik. Az SZNT rendelete alapján áprilisban Nemzeti Bizottságokat szerveztek minden olyan községben, amelyben az 1/3-ot elérte a lakosság aránya. Tagok csak szlovákok lehettek. A magyar községekben komisszárokat, nemzeti megbízottakat neveztek ki. Internálói táborok jöttek létre Pozsony-Ligetújfalun, Kassán, Losoncon, Léván és más helyeken, ezekben őrizték a magyarokat. Ezzel egy időben megkez-

dődött a csehszlovákiai magyar kisebbség menekülése Magyarországra, illegálisan több mint 40 000 magyar lépte át a határt. A népbíróságok 75 ezer magyart, zömében értelmiségit ítétek el háborús bűnösneként.

1945 májusától elbocsátották a magyar hivatalnokokat, aztán a tanárokat és a tanítókat is, azaz a közalkalmazottakat. Ezzel a lépéssel megszűnt a magyar oktatás is, nem kellett az iskolákat bezárni. A magyaroktól elkobozták a rádiót, a magyarországi újságokat. A városokban és a vegyes lakosságú településeken a magyar nemzetiségű lakosság saját otthonain kívül nem beszélhetett magyar nyelven, mert ezzel különböző atrocitásoknak tette ki magát. (kulturális jogfosztottság).

Beneš köztársasági elnök 1945-ben 143 dekrétumot adott ki, ebből 13 közvetlenül, 20 áttételesen kollektív bűnösneként ítél el nemzetiségeket, a Csehszlovák Köztársaság területi és nemzeti egységét nyilvánította ki. „A németeket és a magyarokat, akik olyan súlyosan vétettek nemzeteink és a köztársaság ellen, megfosztjuk az állampolgárságuktól, és szigorúan megbüntetjük.” (Gottwald -1945. május) A magyar kormány 184 tiltakozó jegyzéket küldött a budapesti Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökének, Vorosilovnak a szlovákiai magyarok üldözése miatt...

A későbbiek során a magyar lakosság elesett az egészségügyi ellátástól és a nyugdíjtól is. 1945 szeptemberétől a 88/1945. sz. elnöki dekrétum alapján több tízezer felvidéki magyart vittek közmunkára, a németek kitoloncolása után ugyanis a cseh országrészen óriási munkaerőhiány alakult ki. A potsdami határozat nyilvánossá tétele (1945. augusztus 2.) után már nem beszélt a hivatalos politika a magyarok kitoloncolásáról. Az új terv a lakosságcsere lett...

Károlyi Attila

A magyar gyermekek minisztere

75 éve halt meg gróf Klebelsberg Kuno

Klebelsberg Kunonak, a Bethlen-kormány 1922-31 közötti vallás- és közoktatásügyi miniszterének életművét ma kevesen ismerik az országban, és sajnos Szegeden is. Pedig történelmünk egyik legjelentősebb államférfiát és kultúrpolitikusát bensőséges kapcsolat fűzte legkedvesebb városához, mely nagyrészt neki köszönheti jelenlegi nagyságát.

Az egyetemi egységek a Kolozsvárról való áttelepülés után szétszórva kaptak helyet Szegeden. A jelenlegi egyetemi épületek és klinikák mind neki köszönhetők. Nem véletlenül íratna az egyetemi tanács a Dóm téri Nemzeti Panteonban Klebelsberg emléktáblájára: „Rólad a kövek beszélnek”. A legfontosabbnak a klinikák felépítését tartotta, ezek szinte amerikai gyorsasággal nőttek ki a földből. Először a gyermek, majd a szülészeti, a sebészeti, a belklinika, a diagnosztikai klinika és a bőrklinika. De ő hozta létre a kollégiumokat, vásárolta meg a tanárképző épületét, valamint az Ady téri épületet, és építtette meg az ottani sporttelepet is. A klinikák felépítése után következett a Dóm téri intézetek megvalósítása: az orvosi kar elméleti intézetei, a gyógyszerészeti kar, a természet tudományi laboratóriumok, a Hittudományi Főiskola elhelyezése. Ő álmodta meg és hozta létre a Dóm téri

Nemzeti Panteont, és jelentős segítséget adott a háború miatt félbemaradt Fogadalmi Templom építéséhez. Legkedvesebb alkotása a Dóm orgonája, és az ő ötleteként valósult meg a Szabadtéri Játékok is.

Mi készítette Klebelsberg Kunot arra, hogy ilyen elszántan harcoljon a tudás terjesztéséért? Székesfehérváron, a ciszterci rend iskolájában tanult és érettségizett. Katolikus hite és erkölcsi elkötelezettsége egész életét meghatározta. Igen szorgalmas tanuló volt, már fiatal korában rengeteget olvasott, hatalmas könyvtára volt, vagyis lételeme volt a kultúra. Középiskola után pedig végigjárta Nyugat-Európa legjobb egyetemeit: tanult Bécsben, Berlinben, Münchenben és a Sorbonne-on. Minden bizonnyal ez is jelentősen hozzájárult ahhoz a felismeréshez, amely egész küldetésének lényege: a műveltség, a tudás egy nemzet jövőjének alapja. Maga így fogalmaz Szegeden mint búcsúzó miniszter a professzori kar előtt: „Mert miből fakadt mindaz, amit tettem? Egy politikai alapmeggyőződésből, abból, hogy mostani helyzetünk javulását, sorsunk jobbrafordulását csak attól várhatjuk, hogy művelődési téren fajsúlyosabbak leszünk, s hogy ezt a világ irányadó nemzetei elismerjék.”

Képes volt egy háború sújtotta, szétvert, kifosztott, harmadára zsugorodott országban annyit kiharcolni a kultúrának, ami az egész világon párját ritkító. A kultusztárca részesedése a költségvetésből 1928-29-ben 10,5% volt! Törvénnyel biztosította az Akadémia támogatását, a kutatóállomások számát többszörösére növelte. A kutatások anyagi támogatására létrehozta az Országos Természettudományi Alapot. A Széchenyi Tudományos Társaság az üzleti világ befolyásos embereit hozta kapcsolatba tudósokkal a kutatások támogatására. Gyümölcsöző kapcsolatot alakított ki a Rockefeller Alapítvánnyal, amely az ösztöndíjakon kívül a klinikai építkezések, kutatások támogatásában, műszerbeszerzésben is megnyilvánult. A szegedi klinikai építkezésekre népszövetségi kölcsönt szerzett. És megnyerte az ügynek a várost is: Somogyi Szilveszter polgármester kezdeményezésére a szegedi közgyűlés öt-

ven éven át évi 24 vagon búza értékének megfelelő pénzt ajánlott fel erre a célra. Méltó társra talált a Temesvárról elűzött Glattfelder püspökben is.

A tudományok fejlesztése mellett országos kultúrpolitikájának másik pillére a népoktatás-népművelés volt. Minisztersége alatt zajlott az ország legnagyobb, legsikeresebb oktatási reformja: az óvodától az egyetemig. Az Alföldön kevesebb mint három év alatt, 5000 népiskolát épített. Az iskolák modern téglaépületek voltak hatalmas ablakokkal, tanítói lakással. 500 óvodát épített tejkonyhával. 1555 népkönyvtárt létesített. Sokat foglalkozott az iskolák egészségügyi ellátásával is.

Ő a magyar gyermekek minisztere volt. Életművének központi eszméje: az oktatás, a gyermek, testi és lelki egészségének megőrzése. „A magyar anya, aki a világra hozza az újszülöttet, és a magyar tudós, aki kutat és tanít, ugyanazt a célt szolgálja, Magyarország feltámadását.” – mondotta.

Végül, de nem utolsósorban, eredményeihez tartoznak még a magyar sportpályák kiépítése, a margitszigeti Sportuszoda, a Testnevelési Főiskola. Megalapította a Magyar Olimpiai Bizottságot. Sportpolitikájának köszönhető a magyar sport akkor kezdődő világra szóló sikersorozata az olimpiákon, nemzetközi versenyeken.

Forrás: Hencz Péter:
Akiról a kövek beszélnek

Klebelsberg mondta:

„Ha nem sietünk a középosztály segítségére, lecsúszik, és helyét úrgazdagok foglalják el, kik nemzeti és kulturális hagyományok hiányában nem lesznek képesek az államfenntartó szerepre.”

„Az iskolai oktatásnak, nevelésnek az a feladata, hogy a tanulót vallásos, erkölcsös és nemzeti szellemben magasabb általános műveltséghez juttassa.”

„Ragaszkodom az utolsó kis dunántúli falu óvodájához is!”

„Veszve van az a nemzet, amely a legfontosabb pozíciókba nem tud azok betöltésére legmegfelelőbb embereket állítani.”

Rémképviselőtársak

A megvesztegetés az, amikor, aki adja, mondja, hogy „köszönöm”, és aki kapja, mondja, hogy „ugyan, szóra sem érdemes”.

MINDEN MAGYAROK IMÁJA

MI ATYÁNK,

KI VEZETTÉL MINKET VÉGTELEN FÖLDEKEN KERESZTÜL HUNNIÁBA,
KI TÖBB MINT EZER ÉVE VIGYÁZOL RÁNK A TÖRTÉNELEM VIHARAI KÖZEPETTE,
KI A LEGNAGYOBB VÉSZEKBE SEM ENGEDTED ELVESZNI A MAGYAR NEVET.

AKI A MENNYEKBEN VAGY,

ÉS ONNAN KÖVETED VIGYÁZÓ TEKINTETEDDEL SZERETETT NÉPEDET.

SZENTELTESSÉK MEG A TE NEVED,

HOGY MÉG ÉLHETÜNK, MI MAGYAROK MAGYARKÉNT ÉLHETÜNK.

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD,

S BENNE ADJ NEKÜNK VÉGRE BÉKÉT ÉS MEGBECSÜLÉST.

LEGYEN MEG A TE AKARATOD,

S HA ÚGY AKAROD, SZENVEDJÜNK MÉG ÉVEZREDEEN ÁT, DE NE ENGEDD, HOGY
SZÉTSZÓRÓDVA LASSAN ELPUSZTULJUNK,

MINDENNAPI KENYERÜNKET

ADD MEG NEKÜNK MA,

ADJ KÖLTÖKET, MŰVÉSZEKET, TUDÓS TANÁROKAT, HOGY ŐK TÁPLÁLHASSÁK
VÉRÜKKEL ÉS VEREJTÉKKEL ÉHEZŐ NEMZETÜNK.

ÉS BOCSÁSD MEG A VÉTKEINKET,

MERT EMBERKÉNT NEM VAGYUNK KÜLÖNBK MÁSOKNÁL.

SOKSZOR ELHAGYTUNK, SOKSZOR MEGTAGADTUNK,

IDEJE VISSZATÉRNÜNK SZERETETEDHEZ!

MIKÉPPEN MI IS MEGBOCSÁTUNK

AZ ELLENÜNK VÉTKEZŐKNEK,

MERT SOKAN VOLTAK, NAGYON SOKAN, KIK GYŰLÖLETTEL ONTOTTÁK
NEMES VÉRÜNK, ÉS ONTANÁK MA IS, HA NEM FOGNÁD VISSZA FEGYVERES KEZÜK.

ÉS NE VIGY MINKET KÍSÉRTÉSBE,

MUTASD MEG VÉGRE AZ IGAZ UTAT, HOGY VÉGIG MEHESSÜNK RAJTA.

DE SZABADÍTS MEG A GONOSZTÓL,

A MEGCSONKÍTOTT HAZÁT RÁGÓ PÉNZSZAGÚ FÉRGEKTŐL,

A FOGAIKAT CSATTOGTATÓ SZOMSZÉDAINKTÓL, KIKNEK ÉHSÉGÉT

CSAK UTOLSÓ CSEPP VÉRÜNK TUDNÁ CSILLAPÍTANI.

MERT TIED AZ ORSZÁGUNK,

ERÖNK ÉS DICSŐSÉGÜNK.

ÁMEN.

1849

1956

English Corner

Last month you had to find words that fit into the gaps. The best solution came from Bokor Gergő, 9. b. Thanks a lot!

Now the weather is not so good rather rainy and not sunny we all feel like watching a good film. This is why I have brought you some interesting facts about the history of the cinema.

a. *It is difficult to say exactly who invented the film. Many people were working on the idea at the same time but the American inventor, George Eastman, made an important contribution in 1889 with its invention of flexible film using celluloid.*

b. *In 1895 the Lumière brothers, using their newly invented film projector, showed the first moving film to an audience in Paris. The picture of a train rushing towards them was so life-like that many people fainted with fright.*

c. *The first artist of the cinema was Gorges Méliés, who discovered that films could tell stories. Méliés, himself a magician, also found that by using trick photography, films could create their own magic, as in his film "Extraordinary Illusions", made in 1903.*

d. *One of the earliest moving picture device was the Zeotrope, the wheel of life, invented in the 1830s.*

e. *In 1870 Edward Muyerbridge, an English photographer, used a row of 24 still cameras to make a Zetropé film of a horse galloping.*

Please put the five paragraphs in the right order, starting with the earliest!

Please send your correct answers to my e-mail address as usual, mnagy@szepe.hu

Warm regards,

Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

Aktuelles, kulturelles aus den deutschsprachigen Ländern

Da ich vergebens auf die richtigen Auflösungen des vermischten Gedichtes der vorherigen Ausgabe von PiFu gewartet hatte, entschied ich lieber in der deutschen Rubrik für Themen, die ganz aktuell sind. So z.B. die Nobelpreise für Physik und Chemie dieses Jahres. Die bekamen nämlich zwei deutsche Forscher. Es gibt Jubel in Deutschland.

Peter Grünberg (aus Jülich in Nordrhein-Westfalen) hat den Nobelpreis für Physik erhalten - zusammen mit dem französischen Forscher Albert Fert. Sie haben 1988 einen besonderen Magneteffekt entdeckt und untersucht. Ihre Forschungsergebnisse werden vor allem in der Computertechnologie verwendet. Heute kommt kaum eine Festplatte mehr ohne den von Grünberg und Fert entdeckten Effekt aus. Denn er sorgt dafür, dass Festplatten wesentlich mehr Daten speichern können.

Der Nobelpreis für Chemie geht in diesem Jahr an **Gerhard Ertl** aus Berlin. Damit erhält nach fast zwei Jahrzehnten wieder ein Deutscher den Chemie-Nobelpreis. Ertl erhält die Auszeichnung für seine Forschung im Bereich der Oberflächenchemie. Seine Arbeiten ermöglichten es unter anderem, die Zerstörung der Ozonschicht besser zu verstehen. Seine Studien haben auch zum Verständnis dazu beigetragen, wie Katalysatoren in Kraftfahrzeugen sowie Brennstoffzellen funktionieren und warum Eisen Rost ansetzt.

(Zusammengestellt von Nemes Zsuzsa, Quelle: Deutsche Welle Online)

Tamás mester könyvespolca

R. Smullyan: Mi a címe ennek a könyvnek?

Acím maga is rejtély, és a továbbiakban is sorjáznak a szórakoztató logikai feladványok. Nagyon praktikus ismeretekre tehetünk szert. Megtudjuk, hogyan lehet a lovagok és lóköltők szigetén tájékozódni, hogyan kerülhetjük el a farkasembereket, és talán a legfontosabb: hogyan vehetünk királylányt feleségül. Irodalomtudományi szempontból is igen jelentős a könyv. Shakespeare néhány fontos részletet kihagyott a Velencei kalmárból. Itt megtudhatjuk, milyenek is voltak azok a ládikák, amik közül Portia kérői választhattak. Lewis Carroll is elhallgatott néhány izgalmas kalandot, ami Alice-szel történt a Feledékenység Erdjében. De a legfontosabb felfedezés, hogy Bram Stoker valószínűleg tévedett, ezért szerzőnk elindul, hogy megtalálja a választ arra a kérdésre, él-e még Dracula? Megtudjuk, hogy Erdélyben az előkelők az igen és nem szavak helyett a „bű” és „bá” szavakat használ-

ják, de sajnos nem tudjuk, melyik mit jelent. A könyvből elsajátíthatjuk, hogyan lehet ezt a problémát kezelni. És a végén kiderül, hogy a válasz a draculás kérdésre „bű”.

Ahogy haladunk előre a könyvben kiderül, hogy a 20. századi matematika legmegrázóbb felfedezéséhez, a Gödel-féle nemteljességi tételhez jutunk egyre közelebb. A lovag és lóköltő történetek végül elmesélik nekünk, hogy mindig van olyan matematikai igazság, amit lehetetlen bebizonyítani, azaz a matematika nem olyan erős, mint korábban remélték.

Végezetül álljon itt egy anekdota azok közül, amikkel a feladatok között szórakoztat minket a szerző.

Johannes Brahmsnak volt négy barátja, akik vonós hangszereken játszottak. Nagyon gyenge zenészek voltak, de kedves emberek, és Brahms nagyon kedvelte őket. Elhatározták, hogy meglepik Brahmsot, és hat hónapon át lan-

kadatlanul gyakorolták Brahms utolsó vonósnyegyését. Egyik este összeültek Brahmsnál egy estélyen, és az elsőhegedűs így szólt: „Johannes van egy kis meglepetésünk a számadra. Légy szíves gyere át a másik szobába”. Brahms követte őket a másik szobába, a zenészek elővették hangszereiket, és elkezdtek játszani a vonósnyegyest. Már az első tétel több volt annál, amit szegény Brahms el tudott viselni. Felugrott, udvariasan, de kissé bágyadtan rájuk mosolygott, és elindult kifelé a szobából. Az elsőhegedűs utána szaladt, és megkérdezte: „Johannes, milyen volt az előadás? Jó volt a tempó?” Brahms válasza: „A tempók nagyon jók voltak. Azt hiszem a tiéd tetszett a legjobban”.

Mielőtt e cikk véget érne, még azt is elárulom, a könyv végére azért kiderül, hogy mi a címe a könyvnek.

Serényi Tamás

Olvasandó kortársak – olvasható kortársak

Már megint a címmel van baj

A mikor egy tekintélyes, mindenki által tisztelt és szeretett komoly „nagy ember” azt mondta, hogy a mai kortárs szépirodalomban nincsenek olvasható, érthető, és ugyanakkor igényes művek, akkor határozta el, hogy bemutatom, igenis vannak ilyen alkotások. A tavaly elkezdett sorozat ebben a tanévben is folytatódik.

Két éve jelent meg Spiró György: *Fogság* című regénye. A könyvet megelőzte a híre. Olyan könyvet akart Spiró György írni – nyilatkozta –, hogy „minden asztal beszakadjon alatta”. A regény hétszázhetven oldalas lett, és a kritikusok és olvasók is egyaránt lelkesedtek érte sok-sok tízezernyi példányt adtak el belőle, terjedelme és minősége igazolta a várakozásokat, a „lehetetlen” könyvek közé tartozik.

A regény a Római Birodalomban az I. században játszódik, egy római zsidó fitalemler Uri, hivatalos római nevén Gaius Theodorus, kalandjait beszéli el; a történet Krisztus keresztre feszítésétől indul és 74-ben végződik, bár ez a dátum így nem szerepel a könyvben, de ki lehet következtetni, a regényben Uri különös életútját követhetjük, amely Rómából Jeru-

ruszálembe, Júdeaiba, majd Alexandrián át visszavezet Rómába. Miközben a különben kissé ügyefogyott, vaksi főszereplő útját követjük hatalmas történelmi tablóból ismerjük meg a kor legfontosabb eseményeit, szokásait, a hellenista világ két legfontosabb helyszínének, Rómának és Alexandriának a világán keresztül.

A főszereplő utazásai során különféle véletlenek és félreértések miatt sokféle élethelyzetbe kerül, így az írónak lehetősége adódik, hogy végigvigye olvasóját az akkori világ legfontosabb helyszínein, bemutassa a kor legjellemzőbb társadalmi rétegeit.

Uri egy átlagos római zsidó családból indulva egy küldöttséggel eljut Jeruzsálembe, ahol Pilátus börtönébe kerül, ott találkozik Jézussal, később magával a helytartóval vacsorázik, majd egy júdeai faluba száműzik, ahol szinte rabszolgasorban él. Innen aztán eljut Alexandriába, ahol a kor leggazdagabb zsidó emberének háza népéhez tartozik, onnan nincstelenül tér vissza Rómába, ahol aztán mindent újra kezdve egészen Caligula császár közvetlen környezetéig jut el, hogy aztán teljesen megvakulva, de a világ lényegét tisztán látva fejezze be életét.

Spiró nem titkolt szándéka, hogy azt vizsgálja, miként fogadhatták a kereszténységet az akkori emberek. Az ő ábrázolásában a kortársak az eleinte csak egy zsidó szektának tekintett vallás híveiben, a keresztényekben, fura örültek láttak. A főszereplő Uri racionális világképebe nem illett bele Jézus feltámadása. Voltak hasonló mítoszok, de azok mesék, nem kellett őket valóságként elfogadni, mint Isten fia feltámadását a keresztény hívőknek. A regényben minden eseményt Uri szemén keresztül láttat az olvasóval az elbeszélő, így a regény belső, gondolati világa nagyon logikus, koherens.

Egy ilyen hatalmas regény minden erényét összefoglalni néhány sorban lehetetlen, így befejezőként csak egy olyan vonását említem a regénynek a sokból, amely különösen tetszett nekem; még pedig azt, hogy a regényben ábrázolt világ – a Római Birodalom világa – mennyire hasonlít napjaink világára. S hogy ez nem csupán írói fikció, hanem tényleges párhuzam, azt bárki ellenőrizheti, aki elolvassa vagy megnézi Spiró György e témában 2006. március 20-án a Mindentudás Egyetemén tartott előadását. (www.mindentudas.hu). Jó olvasást kívánok!

Tóth Ákos

kultkozp@szepi.hu

Októbertől beindultak klubjaink, együttműködésben az Egyensúly Közhasznú Egyesület szakembereivel (védőnőkkel, szakorvosokkal, dúlálkkal): a Babaváró- és a Babamama klub. Az egyesület októberben négy alkalomból álló előadás-sorozatot is szervez, Tudatos felkészülés a Családi Életre címmel. A négy előadás témája: A természet hangolódás; És megérkezett a csoda!; Miért jó szoptatni?; A szülés természete. Az előadások novemberben és decemberben is folytatódnak, céljuk, hogy előkészítsék és bevezessék a tavaszi Születés Hete Fesztivált.

Október 9-én, fél 11-kor nyílt első őszi kiállításunk: „Vízénjárók”

címmel. A megnyitón Zombori István történész, megyei múzeum-igazgató mondott rövid beszédet, amelyben három fontos elemet emelt ki a szegedi hagyatékban – így kiállításunkban is: a víz (a Tisza),

a hal, és a vízen járó eszköz. Közvetlenül a kiállításához kapcsolódik az október 11-i előadásunk: „Az öreg halász és a Tisza” címmel Bitó János egykori tiszai halászember önéletrajzi könyvének bemutatója. Bitó János bácsi emlékiratait az 1930-as években folytatásokban közölte a sajtó, majd könyv jelent meg ezek összegyűjtéséből. Felbecsülhetetlen érték: Bitó bácsi még halászott a nagy víz előtti Tiszából, szállított halat Ferenc József császár konyhájára, megélte a kiegye-

zést, a porosz háborút, az első világháborút, a Trianoni békeszerződést, halászcserájának mindennapos vendége volt többek között Mikszáth Kálmán; egyszóval teljes életet élt a szó minden értelmében. Az előadók: Szabó László, a Szögedi Védőegylet elnöke és Mód László néprajzkutató Bitó János: Az én kiskirályságom című önéletrajzát ajándékba adják iskolánk diákjainak.

Novemberben Népzenei Fesztivált szervezünk a Mester Tanoda Alapítvánnyal közösen, amelyben lesz népzenei koncert, gyermek-táncbázis, hangszerebemutató, számos Szeged környéki népzene és zenekar fellépésével. December első adventi szombatján lesz közös – immár hagyományosnak mondható – adventi koszorú-készítésünk.

Programjainkra szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt!

Kiki

Szépi - VIDEO

MŰVÉSZFILMEK:

☛ **Leonardo da Vinci élete - La Vita di Leonardo Da Vinci (1971) 1-5.rész** – Leonardo da Vinci, a reneszánsz mester, a titokzatos mosolyú Mona Lisa alkotója a tudomány és a művészet szinte valamennyi műfajában remeket alkotott. Nem csak ecsetjével kápráztatja el az utókort, de bámulatosak találmányai is. A harci gépezetek, repülő masinák, munkagépek, egyszerű szerkezetek, amiket papírra vetve megálmodott, csak ötszáz év múlva váltak valósággá. Bár életéről sokat tudunk, mégis ugyanúgy titokzatos marad számunkra, mint Mona Lisája. – Szép, tartalmas sorozat...

☛ **Róma, nyílt város - Roma, città aperta (1946) - Rendezte: Roberto Rossellini** – Róma német megszállása alatt Manfredi, az ellenállás egyik vezetője a Gestapo elől Franceso és annak terhes menyasszonya lakásába menekül. A katolikus papot, Don Pietrót kéri meg, hogy az ellenállás részére összegyűjtött pénzt juttassa el harcostársaihoz. Francescót letartóztatják, az aszszonyt pedig lelövik a németek. Manfredi ezután kábítószeres szeretőjénél ke-

Újdonságaink

res menedéket, a lány azonban kapcsolatban áll a Gestapóval.

NÉHÁNY KÖNNYEDEBB (?) FILM:

☛ **A halál 50 órája - Battle of the Bulge (1965)** – 1944 karácsonya előtt az Ardennek vidékén állomásozó amerikai katonák körében elterjedt a hír, hogy a háború hamarosan befejeződik, sőt még az is szárnyra kel, hogy a közeli karácsonyra valamennyiüket behajózzák – hazafelé. Kiley ezredes az egyetlen, aki német támadástól tart, de a parancsnokságon túlzottan találják aggodalmát, és nem adnak hitelt szavainak. – Egyik legjobb háborús film, ragyogó színészekkel.

☛ **A domb - The Hill (1965)** – Drámaian feszült film egy örök emberi dilemmáról: hogyan lehet és hogyan érdemes fellázadni az embertelen körülmények ellen? „A történet a II. világháborúban egy brit katonai táborban játszódik, lakói azonban brit katonák, akik engedély nélküli távolmaradás, feketekezelem vagy más bűncselekmény miatt kerültek ide. A helyszín egy börtön, valahol az észak-afrikai sivatagban...

„Nem csak lelkileg, fizikailag is ez volt a legkeményebb filmem. A végére teljesen kimerültem.” (Sidney Lumet, a rendező)

Szépi - HANGARCHIVUM

KÜLÖNLEGESSÉGEK:

♫ **FOLK SONGS CD 1-10** (Többek között: Pete Seeger, Burl Ives, Harry Belafonte, Paul Robeson, Woody Guthrie, The Almanac Singers, The Weavers és a Kingston Trio – ragyogó nóták különös tekintettel gitárral és amerikaiul tanulóknak...)

♫ **KITARO – a szintik varázslójának életmű válogatása 10 + sok CD.**

PRÓZAI ÚJDONSÁGAINK:

♫ **Benedek Elek** (a nagy mesemondó) *székelyföldi mondákat is feldolgozott.* - Elmondja: László Károly, a sepsziszentgyörgyi TAMÁSI ÁRON SZÍNHÁZ művésze

♫ **HangjátékTér - Radnóti Miklós élete és költészete** - Ferencz Győző monográfiájának rádióváltozata. Felolvassa a szerző. (Új, érdekes adalékok Sík Sándorral való barátságáról és a deportálás jelenségéről...)

NB.: A katalógus honlapunkon megtekinthető!

Szegheő József SP

„VÍZENJÁRÓK”

Kiállítás a hajdan volt Tisza menti emberek kulturális örökségéből

A folyószabályozás előtti Tisza és vízvidéke szeszélyes áradásaival ugyan rettegésben tartotta a népet, de adott neki nádat, gyékényt, fát, szénát, halat, madarat, tojást, így biztosítván a primitív népi önellátást, a helybenlakás legnélkülözhetetlenebb feltételeit. Sokszor megvédte az ellenséges támadástól, és így lehetővé válhatott a táj magyar életének a török hódoltságot is átívelő folytonossága. Ki tudná megmondani, hányszor árasztotta el a Tisza a várost, mégis mindig ugyanazon a helyen született újjá: szebbé, virágzóbbá. Szeged népének életkedvéhez a Tiszától való szorongás éppen úgy hozzátartozik, mint Nápolyhoz a Vezúv: egyiküknek sem jut eszébe, hogy azért hagyja el szülővárosát, mert a pusztulás rátörhet. A Tisza nagy, évszázados ajándékai megérik a kockázatot is. Dugonics András úgy találja, hogy addig nem leszünk igazi magyar embörök, amíg Szeged alatt nem iszunk a Tisza vízből... A Tisza és hatalmas kiöntései, árterei, mellékágai évszázadokon át félelmetes világként ékelődtek a szegedi tájba. Nyilvánvaló tehát, hogy a vízi gyűjtögetés, vízi vadászat, pákászat, madarászat, továbbá gyékényszövés, nádvágás, kaskötés, homokhordás ősi foglalkozás ezen a vidéken. (Bálint Sándor: A szegedi nép)

Első kiállításunk az idei tanévben tulajdonképpen főhajtás a régmúlt idők szegedi és Tisza menti, egyszerű, dolgos és becsületes népe előtt. Ha az ember a múltba tekint és abból merít, szinte minden esetben értékre talál. Így tettem hát én is, és teszem ezt mindig szívesen szegedi patriótaként, mivel úgy érzem, ha őseink életét jobban megismerjük és örökségüket tisztelve abból okulni tudunk, könnyebben eligazodhatunk korunk egyre zavarosabb és értékválságban szenvedő világában.

Egy-egy ilyen kiállítás során szembesülhet az ember azzal, hogy mennyivel különbek voltunk régen.

A Tisza mindig meghatározó szereplő volt a szegediek és a Tisza mentén lakó emberek életében. Jobban meg is becsülték „őt” mint manapság. Vize egy századdal korábban még iható volt! Hal benne annyiféle és olyan sok, hogy azt ma el sem tudjuk képzelni. Övták, védték és legfőképpen használták a folyót. A mai közút és vasút helyett az áruszállítást akkor még első sorban vízi úton bonyolították le. Ehhez rengeteg hajóra volt szükség. A hajó építésben Szeged meg mindig az élen állt! Itt éltek a legjobb magyar hajóácsok. A kisebb méretű hajók mellett készítettek itt pl. hadi célból nagyméretű, impozáns bárkákat is. Hunyadi János itt bérelt hajókat a nándorfehérvári diadala előtt, hogy katonáinak és fegyvereinek egy részét vízi úton tudja a csata helyszínére szállítani. Sőt a folyót értő hajósokat is innen vitte magával, mert a szegedi „vízenjárók” nagyon jól ismerték az utat az akkor még szélesen elterülő, szeszélyes Tiszán. Tehát büszkéek lehetünk rájuk.

A kiállítás archív képein megcsodálhatjuk a halászhajók életének néhány mozzanatát, eszközeit, a bögös orrú hajó építésének fázisait, az utolsó szegedi halászhajó, a „Keszeg” egyszerű szépségét, a régi Tiszai, életképeket és a vízimalmok mára már elfeledett világát.

Látható még két csodálatos aprólékossággal elkészített méretarányos gabonaszállító bárkamodell is, az „Árpád” és a „Szent Gellért”, melyeket az iskolánk hosszú távra is megkapott a Móra Ferenc Múzeumtól. Ezúton is hálás szívvel megköszönöm önzetlen segítségüket.

Simor Márton

Rémképviselőtársak

Miután nem találtunk megfelelő jelöltet a posztra, kineveztük az államtitkár urat.

PIÁRFUTÁR

Legyen a mise mindenkié!

Misére hívogató sorok gyerekeknek és szüleiknek

Szeptembertől újra megkezdődtek templomunkban a vasárnapi mise alatti gyerekfoglalkozások. Várjuk szeretettel mindazokat a gyerekeket, akiknek még hosszú a mise, de már nem sírnak anyu, apu után, viszont szüleik szeretnék, ha biztonságban, szeretetben lennének addig, míg ők a misén vannak. A tanácsterem vagy jó idő esetén az iskola udvara a helyszíne a foglalkozásoknak, amik lehetnek játékosabbak, énekesebbek, mozgósabbak, rajzolásabbak, függően attól, hány és milyen életkorú gyerek gyűlik össze. Játékaikkal, dalaikkal, rajzaikkal a kicsik is Jézusra figyelnek a mise alatt a koruknak megfelelő módon. A templomba áldozati résznél jönnek be. Hogy pontosan mikor? Ez függ a felkerülő kis kabátok számától, az öltözködők ügyességétől, és az esetlegesen el nem készült rajztól való elszakadás nehézségétől és még sok mindentől. Áldozásra-áldásra viszont mindenképp a misén vannak már. Szeptembertől

két anyuka, Enikő néni és Kati néni vállalta a gyerekekkel való foglalkozást, és várják szeretettel őket a mise előtt a szokott helyen, a templom előterében.

Bár soha sem tudjuk, ki az, aki jön majd vasárnap, mégis kialakult egy stabil kis gyerekközösségünk. Sokat beszélgetünk a gyerekekkel, ki könnyebben, ki nehezebben nyílik meg. Egyik legnagyobb élményem a gyerekekkel együtt töltött vasárnapjaiban egy kislánytól, Jusztin Verától tanult ima volt, így szól:

„Uram, olyan vagyok, mint egy kavics, add nekem, hogy olyan legyek, mint egy kalács.”

Azóta tudom, hogy ez a mondat Lev Tolsztoj Háború és békéjéből való, mégis ez Vera imája marad nekem!

Pici morzsák kicsiktől. Hogy ők, a mieink, nagyok legyenek, hogy kalácsok legyenek, a vasárnapok feladata is.

Legyen hát a mise mindenkié, legyen a mise a kicsiké!

Zsíros Szilvia

Élet a születés után

Két kis magzat beszélget egy anya méhében:

- Te hiszel a születés utáni életben?
- Természetesen. A születés után valaminek következnie kell. Talán itt is azért vagyunk, hogy felkészüljünk arra, ami ezután következik.
- Butaság, semmiféle élet nem létezik a születés után. Egyébként is, hogyan nézne ki?
- Azt pontosan nem tudom, de biztosan több fény lesz ott, mint itt. Talán a saját lábunkon fogunk járni, és majd a szájunkkal eszünk.
- Hát ez ostobaság! Járni nem lehet. És szájjal enni – ez meg végképp nevetséges! Hiszen mi a köldökszínőron keresztül táplálkozunk. De mondok én neked valamit: a születés utáni életet kizárhatjuk, mert a köldökszínőr már most túlságosan rövid.
- De, de, valami biztosan lesz. Csak valószínűleg minden egy kicsit másképpen, mint amihez itt hozzászoktunk.

– De hát onnan még soha senki nem tért vissza. A születéssel az élet egyszerűen véget ér. Különben is, az élet nem más, mint örökös zsúfoltság a sötétben.

– Én nem tudom pontosan, milyen lesz, ha megszületünk, de mindenesetre meglátjuk a mamát, és ő majd gondoskodik rólunk.

– A mamát? Te hiszel a mamában? És szerinted ő mégis hol van?

– Hát mindenütt körülöttünk! Benne és neki köszönhetően élünk. Nélküle egyáltalán nem lennénk.

– Ezt nem hiszem! Én soha, semmiféle mamát nem láttam, tehát nyilvánvaló, hogy nincs is.

– No, de néha, amikor csendben vagyunk, halljuk, ahogy énekel, és azt is érezzük, ahogy simogatja körülöttünk a világot. Tudod, én tényleg azt hiszem, hogy az igazi élet még csak ezután vár ránk.

(ismeretlen)

Október, a rózsafűzér hónapja

ARÓZSAFÜZÉR TÖRTÉNETE Nem könnyű meghatározni a rózsafűzér imádkozásának kezdetét. Bizonyos formában megtalálható már az ősegyházban is, a sivatagokba rejtőző remeték körében is. Búzaszemeket vagy kavicsot használtak arra, hogy nagyobb figyelem ráfordítása nélkül számon tartsák az imák és fohászok ritmikus lüktetését, miközben lelkük szentírási igazságokon elmélkedett. Feljegyzések hiányában csak annyit tudunk, hogy a rózsafűzér kezdetben a szerzetesek lelki életének volt fontos tényezője. Minden szerzetesközösség vagy társulat előírta vagy ajánlotta imagyakorlatai között, de a történelem nehéz perceiben minden hívő kezében ott volt a rózsafűzér.

A hagyomány hosszú időn keresztül Szent Domonkost tartotta az „olvasó” megteremtőjének. Annyi bizonyos, hogy az ő nyomába lépő szerzetesek voltak a rózsafűzér imádság legteljesebb terjesztői, főként a rózsafűzér társulatok alapításával. Ezt az imamódot 1478-ban IV. Sixtus pápa hagyta jóvá. A Domonkos-rendi szerzetesek, majd a karthauziak és a jezsuiták példája, lelkesedése is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ez az imádkozási mód elterjedjen az egész világon. Tény, hogy már a 15. század második felében a rózsafűzér a hívek közkedvelt, népszerű imájává vált.

A lourdes-i, majd a fatimai Mária-jelenések után korunk keresztényei újra felfedezték a rózsafűzér imádság értékét. II. János Pál pápa pedig nem csak azzal járult hozzá terjesztéséhez, hogy a Vatikáni Rádió hullámain keresztül személyesen imádkozta a rózsafűzért, hanem a Rosarium Virginis Mariae című, 2002-ben közzétett apostoli közlevelével, és a Rózsafűzér Évének meghirdetésével újabb lendületet adott ennek az imagyakorlatnak.

„Van-e vajon jobb eszköz a rózsafűzérnél ahhoz az igényes és rendkívül gazdag feladathoz, hogy Máriával szemléljük együtt Krisztus arcát? Fel kell azonban fedeznünk azt a titokzatos mélységet, amely ennek a népi ájtatosság számára oly kedves imának az egyszerűségében rejlik. Az Üdvözlégy Mária elimádkozásával elmélyítjük Isten Fia küldetésének legfontosabb eseményeit, amelyeket az Evangélium és a Szent hagyomány által kaptunk örökségbe.

Fogjátok újra kézbe a rózsafűzért, fedezzétek fel az ima erejét a Szentírás fényében, a mindennapi élet körülményei között. Felhívásom bárcsak ne lenne pusztába kiáltott szó!”

(II. János Pál: Rosarium Virginis Mariae)

HOGYAN IMÁDKOZZUK A RÓZSAFÜZÉRT? Az októberi ájtatosságot helyesebben rózsafűzér-ájtatosságnak is nevezhetnénk. Ennek többféle formája is lehet. Újabban az egyes tizedek között megfelelő bibliai olvasmányokkal mélyítjük a titkok megértését. Az is lehetséges, hogy az öt titok helyett akár csak egyet végezzenek el egy ájtatosság keretében, de ebben az esetben szentírási olvasmány, elmélkedés, stb. mélyítse el az igeszolgálattá formált ájtatosságot.

A rózsafűzér imádkozásának igen szép módja az ún. „élő rózsafűzér”. A lényege abban áll, hogy általában 20 személy összefog, és felosztják maguk között a titkokat úgy, hogy mindegyiküknek egy-egy jut. Ezek a személyek képezik a „koszorút”, vagy „bokrot” (egy-egy egyházközség területén lehet több koszorú is). A koszorútagok azt is megbeszélnek, hogy ki lesz a „koszorúfő”, akinek elsődleges feladata gondot viselni arra, hogy mindegyik titkot elmondja valaki, és így módon mindennap elvégezzék a teljes rózsafűzért. A titkok kicserélése – a titokváltás, illetve cédulaváltás – általában havonta történik. Ajánlatos, hogy a koszorútagok ilyenkor egybegyűljenek a templomban, a koszorúfőnél, vagy más alkalmas helyen, és rövid igeliturgia keretében cseréljék ki a titkokat. Kihasználhatják az alkalmat a közösségi ima elmélyítésére is.

A RÓZSAFÜZÉR IMÁDKOZÁSÁNAK MÓDJA A rózsafűzér imádkozásának módját mindenki könnyen megtanulhatja, miközben elmélyülten elmélkedhet Jézus életének titkai fölött. Az imádkozó ember Mária szemével, hitével, valamint segítségével törekszik behatolni az Örömhír legfontosabb titkaiba. A rózsafűzér imádság lényegében tehát az Evangélium rövid és népszerű összefoglalója. Az Üdvözlégy kezdetű ima ritmikus, litániaszerű ismétlése elősegíti a szemlélődést, az összeszedettséget, a belső békét, a lélek újjászületését és életképességét.

A rózsafűzérbe iktatott gondolatokat titkoknak hívjuk. Mindig az Üdvözlégy ima szövegét bővítjük a titkokkal, mégpedig a Jézus szó után. Az Úr Jézus megtestesülésével, nyilvános életével, megváltó szenvedésével vagy föltámadásával kapcsolatos gondolatoktól, titkoktól függően négyféle rózsafűzért – **ÖRVENDETES, VILÁGOSSÁG, FÁJDALMAS és DICSŐSÉGES RÓZSAFÜZÉRT** – különböztetünk meg.

Maga a „rózsafűzér” kifejezés képletes: arra figyelmeztet, hogy imánk ne legyen gépies, hanem olyan, mint egy ró-

zsailatot árasztó gondolatcsokor, amelylyel a Szűzanyát és Gyermekeit, az Úr Jézust köszöntjük.

MIKOR, MELYIK TITKOT IMÁDKOZZUK? Az október egyházunkban hagyományosan a rózsafűzér hónapja, amikor az ájtatosság keretében különös hangsúlyt nyer az elmélkedő ima. A régi szokásokat követve, de kibővítvé az új titkokkal, hétfőn és csütörtökön az örömdetes, kedden és vasárnap a világosság, szerdán és pénteken a fájdalmas, csütörtökön és szombaton a dicsőséges rózsafűzért imádkozunk. Egyébként az egyházi év folyamán általában végezhetjük a rózsafűzért az ünnepköröknek megfelelően is. Mivel a rózsafűzér elmélkedő imádság, inkább végezzünk belőle kevesebbet, mint többet, de megfelelő összeszedettség nélkül. Ne engedjük, hogy gondolataink elkalandozzanak. Figyelmünket irányítsuk az Úr Jézus megváltó művére.

A FATIMAI FOHÁSZOK Szűz Mária fatimai jelenése óta szerte a katolikus világban a hívek engesztelő fohászokat fűznek a rózsafűzér imádkozásába. Kezdetére és végére:

Úr Jézus, irántad való szeretetből, a bűnösök megtéréséért és a megbántások engesztelésére, amelyeket Szűz Mária Szeplőtelen Szíve ellen elkövetnek.

Minden tized (Dicsőség) után:

Úr Jézus, bocsásd meg bűneinket! Ments meg minket a pokol tüzeitől! Vidd mennybe a lelkeket. Különösen (figyelműbe ajánljuk) azokat, akik legjobban rászorulnak irgalmadra. Amen.

*Most segíts meg Mária,
Ó, irgalmas Szűzanya!
Keszervét bűn-bajnak,
Eloszlatni van hatalmad.
Hol a szükség kínja nagy,
Mutasd meg, hogy Anya vagy.
Most segíts meg, Mária,
Ó, irgalmas Szűzanya!*

Bye, bye José! Bye bye csapat!

Nyugodtan állíthatjuk: José Mourinho - edző létére - a mai labdarúgás egyik legszínesebb egyénisége. Amekkora port kavart jelenléte és tevékenykedése a Chelsea kispadján, legalább akkora visszhangot keltett távozásra is.

Mint ismeretes, José Mourinho – a Chelsea portugál trénerre, aki zsinórban 2 bajnoki címhez ill. 3 év alatt 1-1 angol szuperkupa, FA-kupa, valamint angol ligakupa sikerre vezette csapatát – a Rosenborg elleni BL-kudarc után 24 órán belül lemondott tisztségéről. Lemondott vagy lemondatták? – ez a nagy kérdés, amire csak sejteni lehet a választ, a részleteket ugyanis homály fedi.

De tény, hogy a portugál szívét-lelkét beleadta munkájába, és annál sokkal inkább kötődött lelkileg a klubhoz, mintsem zsinórban 2 döntetlen, valamint 1 vereség hatására rövest elhagyja a sülyedtől hajót. Ilyen kis kiskiklások, hullámvölgyek ugyanis minden csapat háza táján előfordulnak idővel, különösen 3 sikerekben gazdag szezont követően. Egy szó, mint száz, nagyon nehéz elképzelni, hogy Mourinho önszántából állt volna föl a Kékek padjáról, nagy valószínűséggel Abramovic – az orosz olajmilliárdos klubtulajdonos – keze van a dologban. A kérdés csak az, hogy kinek a hatására, tanácsára, nyomására döntött így a pénzügyes.

A legtöbben úgy gondolják, hogy két szuperklasszis játékosúrta ki a Chelsea-ből a „Special One”-t, ahogy a szurkolók elnevezték a portugál szakembert. Név szerint a német Michael Ballackról, valamint az ukrán Andriy Shevchenkóról van szó. Utóbbi játékos köztudottan személyes jó barátja az orosz klubtulajdonosnak, és az is tény, hogy, ahogy Ballack, úgy ő is kifejezetten Abramovic kérésére érkezett tavaly nyáron a londoni kékekhez, Mourinho határozott tiltakozása ellenére. A portugál ugyanis úgy érezte, a tavaly előtti keret kiváló csapattá forrott össze, nincs szükség a két sztárjátékosra. Ráadásul szakmai szemmel nézve a dolgot, borítékolható volt, hogy Shevchenko, aki hozzászokott a Milanban, hogy társai teljesen kiszolgálják, és neki csak a befejezéssel kell foglalkoznia, Angliában, a kemény angol hátvédekkel szemben, nem fogja találni a helyét. Ballack leigazolásakor is egyből a fejükhez kaptak a hozzáértőbb Chelsea-szurkolók, mondván, két ilyen kaliberű irányító középpályás (Ballack és Lampard) nem férhet meg egymás mellett.

De valószínűleg nem is emiatt volt fájó a Chelsea-fanok számára a két sztár jövelele, hanem sokkal inkább amiatt, hogy a kedvenc klub ezzel kezdett most már tényleg olyan csapattá válni, amilyenek a média és az ellendrukkerek már régóta látni vélték, látni szerették volna. Azaz, a Chelsea inkább kezdett hasonlítani egy összevászárított sztárokból álló szedett-vedett társaságra, mintsem egy egységes csapatra. Mert szögezzük

le: Ballack és Sheva érkezése előtt a Chelsea nem nagyon vett sztárokat, sokkal inkább feltörekvő fiatal tehetségeket. Lampard, Joe Cole, Cech, Essien, Robben, Mikel, Kalou mind-mind olyan játékosok, akik a Chelsea-ben, José Mourinho keze alatt nőtték ki magukat sztárrá, de azt hiszem, még Drogbát is nyugodtan ide sorolhatjuk. És ezek a játékosok mindvégig mentesek is maradtak a sztáralűröktől.

Nem úgy, mint Sheváék. Ahányszor láttuk az ukránt Chelsea-mezben játszani, mindig csak alibizett. Sosem adta bele szívét-lelkét a játékba, közel sem hozta a legjobb formáját, és ez látszólag nem is igen zavarta. Mintha ez járt volna a fejében: „Tele a zsebem, a klubtulaj a legjobb spanom, mi baj érhet?! Hiába pattog itt ez a kis hepciás portugál, hogy fussak meg minden, majd lelép, ha nem tetszik neki valami. Hozzám ugyanis biztos, hogy ragaszkodik a főnök...”. És mindez igaz Ballackra is.

Persze, ezer és ezer más oka lehet Mourinho elzavarásának (pl. az eredményhiány), de mégis a legvalószínűbb, hogy a két már sokat említett játékos lázongásához köthetőek a múlt heti események. Az angol szaksajtó ugyanis arról számolt be, hogy Mourinhótól könnyes búcsút vettek játékosai (Drogba például szó szerint sírt), kivéve a németet és az ukránt, akik csak lehajtották a fejüket, kicsit elszégyellve magukat társaik reakciója láttán. A „mester” melletti szimpátiatüntetések arra figyelmeztetnek bennünket: sohasem higgyük el gyanakvás nélkül, amit a média elénk tálat. Mert szerintem egy „aljas, pökhendi, öntelt kis férget” nem szokott így megszeretni közvetlen környezetét, nemde? Szóval az igazi Mourinhót mi valójában nem ismerhetjük, és sohasem fogjuk megismerni. A média előtt fölveszi a szokott állarcát, keresi a konfliktusokat, az emberek meg észre sem veszik magukat, de folyton a klubjáról beszélnek, hála a kiváló színészi alakításoknak. A média egy eszköz. Egy eszköz, amit José nagyon jól használ és kihasznál. De ettől még maga az ember egy tisztességes, templomba járó szerető családapa, csak hát ugye ez manapság talán kevésbé lenne eladható az embereknek...

Mit hoz a jövő? Nem tudhatjuk. Mourinho bárhová is szerződik valószínűleg ott is sikerre vezeti majd új klubját. Na de mi lesz a Chelsea-vel? Félő, hogy előjön az ún. Real Madrid-szindróma: ész nélkül veszi a csapat a játékosokat, de igazi csapat így sosem fog kialakulni. De ami nemcsak a Chelsea-szurkolók és játékosok, de az egész futballvilág számára igen fájó lehet ha egy abszolút hozzá nem értő milliárdos elkezd szakértőként tetszelegni, és beleszólni abba, amihez semmi köze: a szakmai kérdésekbe.

Borbás Bálint

Jubileumi Játékok

A Kalazanci Szent József születésének 450. évfordulójára kiírt Jubileumi Piarista Játékok sportrendezvény 2007. szeptember 22-23-án került megrendezésre

EREDMÉNYEK:

Asztalitenisz: 1. Horváth Csongor (Vác), 2. Tóth-Horgosi Péter (Kecskemét), 3. Oláh Gábor (Göd)

Sakk: 1. Hujbert Flórián (Vác), 2. Kulmány István (Kecskemét), 3. Simon Gellért (Szeged)

Mezei futás: 1. Antal Bálint (Vác), 2. Heininger Szabolcs (Vác), 3. Simon Bálint (Szeged)

Kosárlabda: 1. Szeged, 2. Vác, Legjobb játékos: Rozs Tamás (Szeged)

Kézilabda: 1. Kecskemét, 2. Szeged I., 3. Szeged II., Legjobb játékos, gólkirály: Makai Lajos (Kecskemét)

Labdarúgás: 1. Kecskemét, 2. Göd, 3. Szeged, 4. Vác, Legjobb kapus: Nagy Roland (Göd), Gólkirály: Sinai Attila (Göd), Legjobb játékos: Kristály János (Kecskemét)

Az összesített eredményben holtverseny alakult ki a kecskeméti és a szegedi iskola között, így megosztva őrzik a vándorserleget.

1. Kecskemét,	18 pont
Szeged	18 pont
2. Vác	17 pont
3. Göd	7 pont

Zsova Tamás
szervező

Köpések aranyból...

Kezdetnek egy velős gondolat iskolánk plafonjával kapcsolatban:

– A Piárban azért nincs bevakolva a mennyezet, mert így egy réteggel közelebb vagyunk Istenhez...

– Mondj egy híres ószövetségi történetet!
– A vízelválasztás...

– Kik azok az Aprószentek?
– Akiről kevesebb szentírási szöveg maradt ránk.

– Sorolj föl néhány kései prófétát!
– Izajás, Jeromos...

– Mit tudsz Hamvazószerdáról?
– Ahhoz közel van Halottak napja...

– Kinek a tiszteletére szentelték a szege-di piarista templomot?
– Placid...

– Hogyan nevezzük Mózes öt könyvét görögül?
– Pentagonon...

– Az első világháború meghatározó helyszíne a verduni vércsatorna volt...

– Az első világháború úgy kezdődött, hogy egy nacionalista szervezet tagja sikeres emberölést hajtott végre.

– Az első világháború Ferenc Ferdinánd trónörökös merénylet általi meggyilkolása okán tört ki.

Egy kis földrajzi bravúr az első világháború idején:

– A németek Bulgáriát lerohanva megtámadták Franciaországot.

– A népnek ekkor elég sanyarú sorsa volt, de csak addig, míg sarkukra nem léptek.

– Milyen nemzetiségű volt Sztálin?
– Gróc!

– Sorold föl Mezopotámia népeit az ókorban!
– Sumérok, asszírok, urugvájok...

Az ember tragédiájának egyik memoritára a következő volt:

„Be van fejezve a nagy mű, igen a gép forog, az alkotó pihen.
Évmilliókig eljár tengelyén,
míg egy kerékfogát ujítani kell.”

Diákverzióban:

„Be van fejezve a mű,
a gép forog az alkotó pihen,
eljár még egy darabig,
míg el nem romlik.”

Papp Attila gyűjtése

Magad		Szalag	Befejezi az iskolát	Szeresse	Baaba ...		Köszönés
Megfejtés (1)			Páratlan mersz!	A közepén csak!	(zenész)		
Fünyiró	Tengeri sereg					El!	
	Megfejtés (2)			Becézett Valéria			
Páros szán!			32 ütemes tánc				Az idő jele
Erkölcstan			Feladványt megfejt				
				Kevert vice!	Késő este		
					Gondoskodik		
Hiteget	Megfejtés (3)					Határozott névelő	
	Helyrag					Eva Perón	
			Személyem mel				
Valós					Spanyol televíziós csatorna		
					Mező		
Nitrogén		Alá	Az új James Bond (Daniel)				
Elismer			Terra joule				
				Felfog			

A rejtvényt Márton Imre készítette

Ebben a hónapban egy szállóige a rejtvény megfejtése, amit 2007. november 11-ig kérünk bedobni a gimnázium portájánál elhelyezett szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni elektronikus levélcímünkre: piarfutar@szepi.hu.

A VÉGRENDELET A zárdában az apácafőnök a halálos ágyán fekszik. A nővérek körbeveszik, imádkoznak fölötte, egyikük egy pohár langyos tejjel kínálja a szenvedőt, de az nem kér inni. Ekkor a nővérnek eszébe jut, hogy van a konyhában egy üveg whisky, amit még tavaly karácsonykor kaptak. Kimegy és beleönt egy nagy adagot a tejbe, aztán újból megkínálja a haldoklót. Az apácafőnök kortyol egyet... Majd egy még nagyobb... Végül kiüríti az egész poharat, és megkönnyebbülten hanyatlik vissza a párnára.

Így szól hozzá az egyik nővér:

– Anyám, kérem, adjon nekünk egy utolsó tanácsot!
– Ezt a tehenet el ne adjátok!

A filozófus...

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. – **FELELŐS KIADÓ** Pető Gábor SP – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **FOTÓ** Piti Marcell – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **MEGJELENIK** havonta, 600 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.

Rémképviselőtársak

A politikusok mindig ott lesznek, ahol szükségük van rád.

PIÁR FUTÁR